

WYBRALI

Diagnoza stanu edukacji w powiecie nowosolskim

Realizacja: Instytut Socjologii UZ

www.powiat-nowosolski.pl

Etapy prezentacji

1. Założenia diagnozy
2. Najważniejsze ustalenia diagnozy
3. Czynniki i bariery działalności szkół
4. Rekomendacje dla programowania

Cele diagnozy

1. Diagnoza **czynników i barier rozwoju** edukacji w powiecie nowosolskim.
2. Diagnoza **wyzwań i szans rozwojowych** dla sektora edukacji w powiecie nowosolskim.
3. Wyznaczenie **kierunków interwencji publicznej** (priorytetów i działań) niezbędnych do wskazania najkorzystniejszych kierunków działań w jednostkach oświatowych, dla których organem prowadzącym jest powiat nowosolski.

Moduły badawcze

Moduł 1: Analiza dokumentarna i analiza danych zastanych

Moduł 2: Wywiady pogłębione

Moduł 3: Sondaż

Moduł 4: Spacerki studyjne

Moduł 5: Spotkania konsultacyjne

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa instytucjonalna

I. Kierunki kształcenia

Czynniki rozwoju

Szeroka oferta kształcenia

Zdecydowana większość absolwentów dokonywała wyboru kształcenia **zgodnie ze swoimi zainteresowaniami**, zdolnościami, planami zawodowymi, lub **ze względów praktycznych**, takich jak odległość szkoły od miejsca zamieszkania (ponad 70%).

Rozłączność oferty kształcenia.

Oferta kształcenia znacznie dostosowana do potrzeb rynku pracy

Niski udział absolwentów wśród ogółu bezrobotnych (50 osób).

Przekonanie o konieczności dostosowywania oferty kształcenia do potrzeb pracodawców jest dominującym kryterium podejmowania decyzji o powoływaniu nowych kierunków (82%).

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa instytucjonalna

I. Kierunki kształcenia

Bariery rozwoju

Zawody nadwyżkowe i deficytowe

Nadwyżka liczby absolwentów dotyczy kategorii:

- pracownicy administracyjni i biurowi
- pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej
- sekretarki i asystenci
- specjaliści administracji publicznej.

Deficyt liczby absolwentów dotyczy:

brukarzy, cieśli i stolarzy budowlanych, dekarzy i blacharzy budowlanych, kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, krawców i pracowników produkcji odzieży, **mechaników pojazdów samochodowych**, **piekarzy**, spawaczy.

Kształcenie:

- technik hotelarstwa (ZSP4) – brak naboru
- technik obsługi turystycznej (ZSP4) – 70 osób
- technik ekonomista (CKZiU) – 134 osoby
- technik organizacji reklamy (CKZiU) – 190 osób
- logistyk – 325 osób (ZSP4).

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa instytucjonalna

I. Kierunki kształcenia

Bariery rozwoju

Bezrobocie kobiet

Wykształcenie	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Wyższe	197	132	65
Policealne i średnie zawodowe/branżowe	454	305	149
Średnie ogólnokształcące	208	163	45
Zasadnicze zawodowe/branżowe	554	259	295
Gimnazjalne/podstawowe i poniżej	596	300	296
Razem	2009	1159	850

Źródło: Analiza danych zastanych.

- **71 bezrobotnych kobiet do 24 roku życia ukończyło ZSP4**
- **27 kobiet CKZiU.**

Brak szczegółowych analiz rynku pracy

Brak diagnoz i prognoz dotyczących potrzeb lokalnego rynku pracy. Trudności w określeniu:

- (1) skali nadwyżki oraz niedoboru w zawodach (obecnie dysponujemy jedynie listą zawodów)
- (2) skali zapotrzebowania na określone zawody w pewnej perspektywie czasowej, np. jednego cyklu kształcenia.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa instytucjonalna

II. Finansowanie jednostek oświatowych

Czynniki rozwoju

Dążenie do racjonalizacji wydatków

Utrzymujący się **spadek wartości dofinansowania wydatków bieżących ponad subwencję oświatową** (z ponad 6 mln zł w roku 2017 do 5 mln w roku 2020).

Skuteczność w pozyskiwaniu dotacji unijnych. Dzięki temu w latach 2017-2020 powiat otrzymał niemal 12 mln zł, które zostały przeznaczone na inwestycje – skutek – bardzo wysoki standard budynków LO im. K. K. Baczyńskiego i CKZiU.

Dodatkowe wsparcie zwiększania jakości warunków kształcenia – środki poniesione przez powiat nowosolski na inwestycje w jednostkach oświatowych w latach 2015-2020 to niemal 17 mln zł.

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa instytucjonalna

II. Finansowanie jednostek oświatowych

Bariera rozwoju

Udział wydatków bieżących w subwencji przekraczający 100%

Najwyższy poziom odnotowywany był w każdym roku poddanym analizie w CKZiU, najniższy w ZSP nr 2. W ostatnim roku wydatki ponad subwencję dotyczyły:

- LO: -846 375 zł
- CKZiU: -2 999 937 zł
- **ZSP2: 99 608 zł**
- ZSP4: -689 695 zł
- ZSP5: -483 055 zł
- **SOW: 240 366 zł**
- **PPP: 55 054 zł**

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa instytucjonalna

II. Finansowanie jednostek oświatowych

Bariery rozwoju

Zróżnicowanie między szkołami w zakresie wysokości inwestycji

Z jednej strony koncentracja na wybranych szkołach umożliwia przeprowadzenie kompleksowych zmian (remontów i modernizacji) (CKZiU i LO).

Z drugiej strony brak znaczących inwestycji szczególnie w ZSP2, ZSP5, ale także w ZSP4 przynosi negatywne skutki dla wyborów kierunków kształcenia.

W pozostałych szkołach remonty i modernizacje mają charakter doraźny, często powierzchowny i przypadkowy. Brak remontów w niektórych częściach szkół prowadzi do dalszej degradacji pomieszczeń i pogarszania się ich standardu.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa instytucjonalna

III. Materialne warunki kształcenia

Czynniki rozwoju

Wysoki standard i nowoczesny charakter części jednostek oświatowych

Bardzo dobre warunki nauki w LO i CKZiU. Również częściowa odnowa zasobu w ZSP4.

Wysoka ocena standardu przestrzeni i wyposażenia szkół, wyrażona przez nauczycieli i uczniów w badaniach sondażowych (55 z 57 nauczycieli, ponad 90% uczniów).

Pozytywne opinie znacząco przeważały w odniesieniu do niemal wszystkich aspektów związanych z salami lekcyjnymi i przestrzenią, w której nauczyciele i uczniowie spędzają czas przed i po zajęciach.

Dbłość o warunki kształcenia zawodowego oraz doposażanie i modernizacja pracowni.

Partycypacyjny charakter podejmowania decyzji o infrastrukturze szkół

Nauczyciele mają znaczący udział w podejmowaniu decyzji o wyposażeniu pracowni zawodowych. Podczas remontu budynków CKZiU wzięto także pod uwagę niektóre **oczekiwania zgłaszane przez uczniów.**

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa instytucjonalna

III. Materialne warunki kształcenia

Bariery rozwoju

Dysproporcje w standardzie infrastruktury szkół

Potrzeba remontów w pozostałych placówkach oświatowych.

Niższa ocena części przestrzeni, w której nauczyciele i uczniowie spędzają czas przed i po zajęciach oraz sanitariatów dotyczy LO 77% niezadowolonych i ZSP4 - 40%.

Niedostosowanie części szkół do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa instytucjonalna

IV. Transport

Bariery rozwoju

Trudności w dojazdach rodziców na wywiadówki

Organizacja dojazdów rodziców na wywiadówki jest utrudniona ze względu na nieznaczną liczbę połączeń autobusowych w godzinach popołudniowych. Prowadzi do utrudnień we współpracy między szkołą a rodzicami.

Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych

Bariera dostrzegalna w ZSP nr 4, w którym znaczna część uczniów dojeżdża samodzielnie do szkoły.

Ograniczenie naborów i utrudnienia w dojazdach do ZSP5

Utrudnienia w dojazdach uczniów do ZSP5 w wyniku likwidacji połączeń.

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa organizacyjna

V. Nabory

Czynniki rozwoju

Wysoka skuteczność naborów

Skuteczność naboru w pięciu ostatnich latach utrzymywała się na **stałym, wysokim poziomie, osiągającym średnio 83%**.

Oczekiwane zwiększanie liczby osób wieku 15+, które pojawi się w sektorze w latach 2022-2027, dodatkowo potencjalnie wspierające nabory.

Stąły wzrost popularności kształcenia w szkołach branżowych

Zwiększenie liczby oddziałów z 10 do 17 w latach 2015-2020 (ZSP2) i z 3 do 4 w ZSP5.

Zwiększenie liczby oddziałów we wszystkich palcówkach oświatowych w latach 2015-2020 z 80 do 101.

Wysoka efektywność kształcenia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym

W latach 2016-2017 zmniejszyła się liczba przyjmowanych uczniów do klas pierwszych ale wszyscy ukończyli naukę.

Pełna skuteczność kształcenia na kierunku ekonomista w CZKiU w ostatnim cyklu kształcenia (2017-2020).

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa organizacyjna

V. Nabory

Bariery rozwoju

Niska efektywność kształcenia

Dotyczy głównie **liceum w CKZiU (29,4%)** oraz realizowanych w CKZiU kierunków technicznych: **mechatronik (34,4%), informatyk (25%)**. Zauważalna jest także na **logistyce z ZSP nr 4 (24%)** i w **ZSP2 (33% - charakterystyka zbiorcza)**.

Niska efektywność doradztwa zawodowego

Nieprzygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia, lub wybieranie go nieświadome i nieprzemyślane – **62,7%** uczniów nie brało pod uwagę wyników egzaminów zewnętrznych podczas wyboru szkoły.

Jedynie **35% uczniów** w wyborze szkoły **brało pod uwagę wyniki spotkania z doradcą zawodowym**.

67% uczniów uzyskało taką diagnozę.

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa organizacyjna

V. Nabory

Bariery rozwoju

Liczny udział oddziałów na kierunkach logistyka i reklama w ogólnej liczbie klas

Dane z WUP wskazują na powiązanie tych kompetencji z listą zawodów nadwyżkowych występujących w powiecie. Dodatkowo kierunek logistyka charakteryzuje się niskim wskaźnikiem efektywności kształcenia.

Wysoka liczba rezygnujących z nauki na kierunku logistyka dotyczy także całego badanego okresu (lata 2011-2020).

Niedostosowanie efektów kształcenia do dalszych planów edukacyjnych uczniów

Analiza planów uczniów po ukończeniu szkoły wykazała, że największa część z nich chciałaby studiować. W CKZiU jest to 40% uczniów (100 osób) a w ZSP4 – 30% (62 osoby).

Wśród uczniów CKZiU 4% (11 osób) chce odbywać służbę mundurową.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa organizacyjna

VI. Kadra

Czynniki rozwoju

Wysokie kwalifikacje kadry

Najwięcej pracowników sektora to nauczyciele dyplomowani i mianowani.

Częste uczestnictwo kadry dydaktycznej w szkoleniach (57%; 1-3 razy w ostatnim roku; więcej niż 4 razy – 27%).

16% nauczycieli w ostatnim roku brało udział w studiach związanych z podnoszeniem kwalifikacji w zawodzie nauczyciela (np. studia podyplomowe, studia I lub II stopnia).

Wśród wszystkich badanych **76% planowało podnoszenie kwalifikacji zawodowych, a 72% zwiększanie kompetencji interpersonalnych**. Plany te dotyczyły reprezentantów wszystkich szkół.

Dobra ocena warunków pracy i praktyk zarządczych przełożonych

Warunki pracy zostały ocenione dobrze w odniesieniu do możliwości kształcenia zawodowego oraz przekwalifikowania się, atmosfery w pracy, stabilności i pewności zatrudnienia (ponad 70% odpowiedzi dla wszystkich wymienionych).

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa organizacyjna

VI. Kadra

Czynniki rozwoju

Dobre opinie nauczycieli o relacjach społecznych w miejscu pracy

W szkołach występują **dobre relacje między pracownikami** (możliwość polegania na sobie, uzyskiwania wsparcia w trudnościach, czy na przykład reagowania na skargi). Deklaracje badanych o ponownym wyborze ich szkół na ich miejsce pracy wskazują na to, że czują się tam bezpiecznie – 71%.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa organizacyjna

VI. Kadra

Bariery rozwoju

Zagrożenie rotacją wśród nauczycieli

Starzenie zasobów kadrowych dotyczy wszystkich placówek, w niektórych z nich sięga już **ponad 40% nauczycieli (dot. LO im. K. K. Baczyńskiego, ZSP2, ZSP4)**.

Zmniejszająca się liczba nauczycieli zawodu i trudny proces rekrutacji.

Brak przełożenia wysokich kompetencji kadry pedagogicznej na osiągnięcia edukacyjne uczniów

Mimo wysokich kwalifikacji kadry, występują trudności w zwiększaniu liczby uczniów przystępujących do egzaminów zewnętrznych i je zdających.

Dotyczy to głównie techników i liceum w CKZiU.

Jednostkowe przypadki uczniów otrzymujących dyplom technika na 5 kierunkach (informatyk, mechatronik, elektryk, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik żywienia i usług gastronomicznych).

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa organizacyjna

VII. Bezpieczeństwo

Czynniki rozwoju

Podjęmowanie działań na rzecz budowania i rozwijania wspólnoty

Badania wykazały: czynną rolę dyrektorów, osobowe relacje nauczyciel – uczeń, przejrzyste oczekiwania i jasne zasady dyscypliny oraz dobrą komunikację między nauczycielami.

98% nauczycieli i 91% uczniów uznaje swoje szkoły za bezpieczne.

Uczniowie podobnie jak nauczyciele czują, że ich skargi i wnioski są wysłuchiwane (ponad 70% wskazań).

Wśród szkół najczęściej reagującą na skargi uczniów jest ZSP2, osiągający ponad 80% wskazań. Drugą taką placówką jest ZSP5 (70% uczniów zapewniało o reakcji na ich skargi).

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa organizacyjna

VII. Bezpieczeństwo

Bariery rozwoju

Kontakt z zachowaniami patologicznymi

Występowanie **zachowań patologicznych** dotyczy trzech placówek: **ZSP2, CKZiU oraz ZSP4.**

Niestety w obecnym badaniu nie ma możliwości osiągnięcia informacji dotyczących trendów (nasilanie/zmniejszanie natężenia zjawisk patologicznych).

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa organizacyjna

VIII. Promocja

Czynniki rozwoju

Wysoki poziom zaangażowania zespołów w promocję

Duże zaangażowanie szkół w realizację zadań promocyjnych. Dyrektorzy wraz ze swoimi zespołami podejmują cały szereg działań mających zwiększyć widoczność ich palcówek. Praca ta trwa cały rok i przynosi wymierne efekty w postaci wysokiej skuteczności naborów.

Otwartość na promocję i zaangażowanie w nią współpracujących ze szkołami pracodawców, np. Jadik.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa organizacyjna

VIII. Promocja

Bariery rozwoju

Słaba współpraca ze szkołami podstawowymi

Trzy źródła wiedzy o szkołach: (1) kontakt z nauczycielami szkół podstawowych i (2) rodzicami oraz (3) informacje od **rówieśników** są ważnymi kanałami pozyskiwania przez uczniów informacji o możliwościach dalszego kształcenia.

Niedoskonałe metody promocji

Stosowanie kanałów komunikacji nieuznawanych za ważne i niewykorzystywanych przez uczniów, np. prasa, media, plakaty.

Nieznajomość wyników testów preorientacji zawodowej wśród uczniów i ich rodziców

Nieświadome uczestnictwo uczniów w diagnozach i testach preorientacji zawodowej, pogłębione nieznajomością ich wyników jako skutek zatrzymywania diagnoz z PPP.

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Strefa organizacyjna

IX. Współpraca

Czynniki rozwoju

Dobra współpraca szkół z organem prowadzącym i między szkołami

Wypowiedzi uczestników badań podkreślają występowanie **partnerskich relacji w zarządzaniu placówkami**.

Sprawna współpraca dotyczy całego sektora instytucji publicznych. Uczestnicy badań zapewniali o dobrym kontakcie z przedstawicielami innych instytucji i łatwej realizacji różnych potrzeb administracyjnych.

Dobre relacje z biznesem.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Strefa organizacyjna

IX. Współpraca

Bariery rozwoju

Trudne relacje ze szkołami podstawowymi

Utrudnienia w komunikacji prowadzące do niewłaściwych wyborów edukacyjnych uczniów.

Liczba i rodzaj przedsiębiorstw występujących na lokalnym rynku pracy

Mała liczba przedsiębiorstw, które mogą kształcić uczniów w zawodach deficytowych (dekarze, szwaczki czy mechanicy samochodowi).

Słabe przygotowanie pracodawców do przyjmowania uczniów

Uczestnicy badań wskazywali, że pracodawcy niewspółpracujący na co dzień z systemem oświaty mają niewłaściwe wyobrażenie o takiej pracy.

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Proces nauczania

IX. Jakość kształcenia

Czynniki rozwoju

Nowoczesne podejście do procesu kształcenia

We wszystkich szkołach **za najbardziej skuteczne uznano metody problemowe (58% nauczycieli) i praktyczne (77% nauczycieli)** zarówno w przekazywaniu uczniom wiedzy jak i umiejętności.

Zdecydowana większość **uczniów (77%) uznała, że kontakt z pracodawcami na praktykach i praktycznej nauce zawodu pozwala na zdobycie wartościowej wiedzy i umiejętności**. Wyniki badań nie potwierdzają występowania stereotypu powierzchowności i braku efektywności praktyk i praktycznej nauki zawodu.

Uczniowie wszystkich nowosolskich szkół ponadpodstawowych docenili wsparcie w zdobywaniu kompetencji miękkich, jakiego doświadczyli w szkołach.

Szczególnie kształcenie tych cech podkreślali uczniowie ZSP5 – ponad 80% wskazań.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Proces nauczania

IX. Jakość kształcenia

Bariery rozwoju

Znaczny udział treści teoretycznych w nauczaniu przedmiotów praktycznych

Uczniowie stwierdzili, że **w trakcie zajęć praktycznych** (zawodowych) zbyt duży udział ma **wiedza teoretyczna** (46% - odpowiedzi „zbyt dużo teorii” i „brak powiązania teorii z praktyką”).

W zestawieniu z przekonaniem uczniów o stosowaniu przez nauczycieli głównie metod podawczych nauczania (ponad 50%), także przedmiotów praktycznych, można sformułować **problem mówiący o ich przeładowaniu teorią**.

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Proces nauczania

IX. Jakość kształcenia

Bariery rozwoju

Utrudnienia w ćwiczeniu kompetencji miękkich uczniów

Znaczna część uczniów zadeklarowała, że w trakcie nauki otrzymała wsparcie w rozwijaniu kompetencji miękkich. Najniższy udział wskazań tego rodzaju odnotowano w LO im. K. K. Baczyńskiego i CKZiU.

Niska popularność zajęć dodatkowych

Na zajęcia dodatkowe uczęszcza koło $\frac{1}{3}$ uczniów.

Najbardziej udział w zajęciach pozalekcyjnych deklarowali uczniowie LO (19,15%). Najważniejsze powody niskiego poziomu zaangażowania młodzieży była niezgodność oferty pozalekcyjnej z jej potrzebami (32%) oraz brak zainteresowania uczniów aktywnością tego rodzaju (29%).

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Proces nauczania

IX. Jakość kształcenia

Bariery rozwoju

Przeświadczenie uczniów o niskim poziomie przygotowania absolwentów szkół do realizacji ich planów edukacyjno-zawodowych

Uzyskany wynik może być przejawem **braku wiedzy o jakości kształcenia w nowosolskich szkołach** oraz ograniczeń w identyfikacji uczniów ze szkołami. Z drugiej strony, niska ocena przydatności doświadczeń szkolnych w zestawieniu z wysokimi wynikami egzaminów zewnętrznych może być przejawem **niewłaściwego sposobu komunikowania się szkół z otoczeniem.**

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Proces nauczania

X. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Czynniki rozwoju

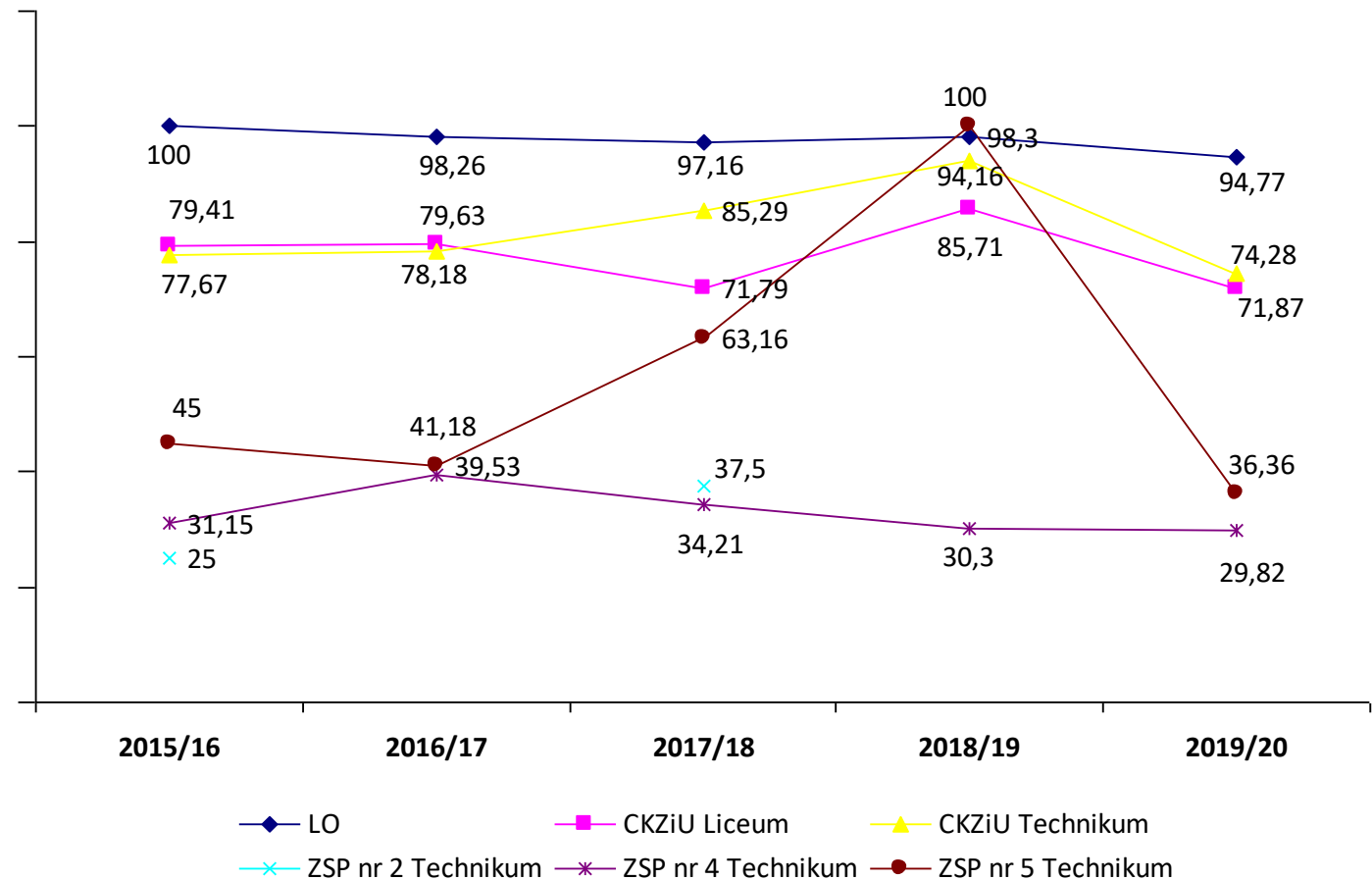
Stosunkowo wysokie osiągnięcia uczniów na egzaminach zewnętrznych

Stosunkowo **wysoki poziom zdawalności egzaminów maturalnych w LO i CKZiU**, stosunkowo wysoki poziom zdawalności **egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe w ZSP nr 4 i ZSP nr 5**, wysoki poziom zdawalności egzaminów zawodowych w zasadniczych szkołach zawodowych i szkołach branżowych I stopnia.

Poziom zdawalności egzaminów maturalnych w LO w całym okresie poddanym analizie przekraczał średni poziom ogólnopolski.

Do ważnych pozytywnych zmian zaliczyć można systematyczny wzrost poziomu zdawalności egzaminów maturalnych w Liceum prowadzonym przy CKZiU oraz w ZSP nr 5.

Najważniejsze ustalenia diagnozy

Wykres 6. Zdawalność egzaminów maturalnych w szkołach ponadpodstawowych w powiecie nowosolskim w latach 2015-2020 (w %)

Co można powiedzieć o sektorze edukacji?

Proces nauczania

X. Wyniki egzaminów zewnętrznych

Bariery rozwoju

Mała skuteczność uczniów w zdawaniu egzaminów zawodowych

Wyjątki:

Technik ekonomista CKZiU (w roku szkolnym **2018/2019** dyplom otrzymało 13 osób na 14, w **2015/2016** 22 osoby na 25);

Technik informatyk ZSP nr 5 (w roku szkolnym **2015/2016** dyplom otrzymało 10 osób na 10, w **2018/2019** 7 osób na 9);

Technik usług fryzjerskich ZSP nr 2 (w roku szkolnym **2017/2018** dyplom otrzymało 8 osób na 9, w **2015/2016** 22 osoby na 22).

Jednostkowe przypadki uczniów otrzymujących dyplom technika na 5 kierunkach (**informatyk, mechatronik, elektryk, technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej, technik żywienia i usług gastronomicznych**).

Jak wspierać rozwój sektora edukacji?

Rekomendacje dla sfery instytucjonalnej

1. Powoływanie nowych kierunków kształcenia w oparciu o **potrzeby rynku pracy**
2. **Monitorowanie rynku pracy** (zawody nadwyżkowe, deficytowe i prognozy)
3. **Dostosowanie wielkości naborów** na kierunkach obecnie uznawanych za nadwyżkowe i deficytowe
4. **Sformułowanie oferty edukacyjnej dla kobiet**
5. Kontynuowanie procesu podnoszenia jakości infrastruktury szkolnej
6. Dążenie do obniżenia wysokości wydatków bieżących poprzez zapewnienie odpowiedniej ilości uczniów w oddziałach

Jak wspierać rozwój sektora edukacji?

Rekomendacje dla sfery organizacyjnej

1. Utrzymanie wzrostu popularności **kształcenia branżowego**
2. Promocja edukacji specjalnej
3. **Zwiększenie efektywności kształcenia w CKZiU i ZSP nr 4**
4. **Opracowanie strategii pozyskiwania nowych pracowników dydaktycznych**
5. Zwiększenie bezpieczeństwa w szkołach
6. **Opracowanie strategii badania losów absolwentów**
7. **Ustalenie i realizacja stałych zasad monitorowania systemu edukacji**
8. **Budowanie dobrych relacji ze szkołami podstawowymi**
9. Wsparcie w pisaniu **projektów miękkich** i poszukiwaniu ich źródeł finansowania
10. **Zwiększenie skuteczności diagnoz i testów preorientacji zawodowej**
11. Opracowanie strategii rozwoju oświaty

Jak wspierać rozwój sektora edukacji?

Rekomendacje dla procesu kształcenia

1. Nacisk na **nauczanie umiejętności praktycznych w ramach przedmiotów zawodowych**
2. Pogłębienie diagnozy na temat **wspierania rozwoju kompetencji miękkich w LO i CKZiU**
3. Poprawa sposobów rozwiązywania problemów oraz komunikowania się między uczniami i nauczycielami
4. **Podnoszenie efektywności kształcenia z matematyki**
5. **Dążenie do podnoszenia zdawalności egzaminów maturalnych i potwierdzających kwalifikacje zawodowe**

Dane kontaktowe

Anna Mielczarek-Żejmo

a.mielczarek-zejmo@wns.uz.zgora.pl

Joanna Frątczak-Mueller

j.fraticzak-muller@wns.uz.zgora.pl